

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	10898 - Tècniques d'Intervenció Educatives i Conductuals a Menors i Família
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	10898 - Tècniques d'Intervenció Educatives i Conductuals a Menors i Família
Crèdits	0.88 presencials (22 hores) 3.12 no presencials (78 hores) 4 totals (100 hores).
Grup	Grup 1, 2S(Campus Extens)
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professors	Horari d'atenció alumnat					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Patricia Regine Ferrà Coll patricia.ferra@uib.es	11:00h	13:00h	Dimarts	23/09/2013	14/02/2014	A-101 (despatx)

Titulacions on s'imparteix l'assignatura

Titulació	Caràcter	Curs	Estudis
Màster Universitari d'Intervenció Socioeducativa amb Menors i Família	Postgrau		Postgrau

Contextualització

L'assignatura "Tècniques d'intervenció educatives i conductuals en menors i família" és una assignatura obligatòria del mòdul "Intervenció amb menors i família" que s'imparteix en el segon semestre de la Titulació.

Des d'aquesta assignatura es pretén contribuir a la formació dels alumnes a través de l'estudi i la pràctica d'estratègies d'intervenció concretes, potenciant alhora les actituds positives i l'autoconeixement de l'alumne com a professional.

Requisits

Competències

L'assignatura contribuirà a l'assoliment de les següents competències:

Específiques

1. -Ser capaç d'analitzar i identificar riscos, necessitats i demandes dels destinataris, tant individuals com familiars en els diferents contextos d'aplicació, des de la perspectiva del treball en xarxa..

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	10898 - Tècniques d'Intervenció Educatives i Conductuals a Menors i Família
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

2. -Ser capaç d'establir metes i objectius de l'actuació sobre menors i famílies en diferents contextos, proposant-los i negociant-los en funció de les necessitats i demandes dels destinataris i afectats. També elaborar el pla i les tècniques d'intervenció i avaluar els seus resultats..
3. -Seleccionar i administrar tècniques i instruments propis i específics de la intervenció sobre menors i famílies i ser capaç d'avaluar la pròpia intervenció..
4. -Ser capaç de promoure canvis efectius, a través de mètodes propis i específics de la intervenció socioeducativa, en els individus i famílies, en els diferents contextos: educatiu, serveis socials, organitzacions i àmbit comunitari..

Genèriques

1. -Assolir els coneixements que defineixen i articulen els menors i famílies com espai interdisciplinari de diverses àrees científiques (pedagogia, psicologia, sociologia, dret i altres), incloent els seus mètodes d'intervenció..
2. -Demostrar que se saben aplicar aquests coneixements a l'àmbit dels menors i famílies identificant, articulant i resolvent problemes educatius, psicopedagògics i socials..

Continguts

Continguts temàtics

BLOC I. Comunicació interpersonal

BLOC II. Educació emocional

BLOC III. Autoconsciència i recursos personals per a la relació educativa

BLOC IV. Tècniques cognitives i conductuals

Metodologia docent

El treball pràctic de l'assignatura es durà a terme en les mateixes sessions presencials així com a través de treballs individuals.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Classes teòriques	Mètode expositiu	Grup gran (G)	La professora exposarà alguns dels continguts del programa, en funció dels coneixements previs de l'alumnat. Combinarem aquests continguts amb la discussió de casos i situacions d'intervenció socioeducativa concrets.
Seminaris i tallers	Tallers	Grup mitjà (M)	A través de dinàmiques de grup, jocs de rol, activitats... es treballaran vivencialment o es practican els continguts de l'assignatura. Es plantejaran situacions educatives concretes, hipotètiques i/o reals, per a que els alumnes, en petits grups o individualment, proposin les tècniques d'intervenció que considerin més adients.
Avaluació	Examen	Grup gran (G)	Per avaluar l'assoliment dels continguts de l'assignatura es durà a terme un examen de desenvolupament.

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	10898 - Tècniques d'Intervenció Educatives i Conductuals a Menors i Família
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom individual	Carpeta d'aprenentatge	Recull d'exercicis, observacions, pràctiques, activitats... fets a classe i fora de classe. A l'inici del curs s'especificaran les característiques d'aquesta carpeta, i durant el curs se'n farà un seguiment a través de tutories individuals, grupals i/o a través de campus extens. Per a tots els alumnes seran obligatòries, al menys, dues tutories, una d'elles per tancar l'assignatura. L'alumne haurà de redactar unes conclusions sobre el procés duit a terme al llarg de l'assignatura.
Estudi i treball autònom individual	Lectura, estudi i reflexió	Lectura, estudi i reflexió sobre les lectures obligatòries i els continguts treballats a classe.

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut de l'alumnat i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Estimació del volum de treball

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Activitats de treball presencial		22	0.88	22
Classes teòriques	Mètode expositiu	8	0.32	8
Seminaris i tallers	Tallers	12	0.48	12
Avaluació	Examen	2	0.08	2
Activitats de treball no presencial		78	3.12	78
Estudi i treball autònom individual	Carpeta d'aprenentatge	40	1.6	40
Estudi i treball autònom individual	Lectura, estudi i reflexió	38	1.52	38
Total		100	4	100

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	10898 - Tècniques d'Intervenció Educatives i Conductuals a Menors i Família
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

Per aprovar l'assignatura és imprescindible aprovar l'examen, així com realitzar la carpeta d'aprenentatge (amb un mínim de 40 situacions), lecturies obligatòries i l'entrega de les reflexions finals sobre la carpeta d'aprenentatge.

L'examen es realitzarà en la data assenyalada en el període d'avaluació complementària i serà recuperable en la data establerta en el període d'avaluació extraordinària. Per al curs 2013-2014, el període d'avaluació extraordinària assenyalat pel Consell d'Estudis comprèn des del 30 de juny fins al 18 de juliol.

Mètode expositiu

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Altres procediments (No recuperable)
Descripció	La professora exposarà alguns dels continguts del programa, en funció dels coneixements previs de l'alumnat. Combinarem aquests continguts amb la discussió de casos i situacions d'intervenció socioeducativa concrets.
Criteris d'avaluació	Es valorarà l'assistència i implicació a classe.

Percentatge de la qualificació final: 5% per l'itinerari A

Tallers

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Altres procediments (No recuperable)
Descripció	A través de dinàmiques de grup, jocs de rol, activitats... es treballaran vivencialment o es practican els continguts de l'assignatura. Es plantejaran situacions educatives concretes, hipotètiques i/o reals, per a que els alumnes, en petits grups o individualment, proposin les tècniques d'intervenció que considerin més adients.
Criteris d'avaluació	Es valorarà l'assistència i implicació en el treball pràctic desenvolupat a classe. Aquest treball pràctic s'anirà alternant amb l'exposició i discussió dels continguts teòrics.

Percentatge de la qualificació final: 5% per l'itinerari A

Examen

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (Recuperable)
Descripció	Per avaluar l'assoliment dels continguts de l'assignatura es durà a terme un examen de desenvolupament.
Criteris d'avaluació	Es valorarà el coneixement i comprensió dels continguts estudiats, així com la seva aplicació a situacions reals o hipotètiques.

Percentatge de la qualificació final: 45% per l'itinerari A

Carpeta d'aprenentatge

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (Recuperable)
Descripció	Recull d'exercicis, observacions, pràctiques, activitats... fets a classe i fora de classe. A l'inici del curs s'especificaran les característiques d'aquesta carpeta, i durant el curs se'n farà un seguiment a través de tutories individuals, grupals i/o a través de campus extens. Per a tots els alumnes seran obligatòries, al menys, dues tutories, una d'elles per tancar l'assignatura. L'alumne haurà de redactar unes conclusions sobre el procés duit a terme al llarg de l'assignatura.
Criteris d'avaluació	A través de les tutories (20%) i l'entrega d'unes reflexions finals (25%), es valorarà la implicació i procés de l'alumne en l'elaboració de la carpeta d'aprenentatge. A la carpeta d'aprenentatges han de comentar la tècnica

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	10898 - Tècniques d'Intervenció Educatives i Conductuals a Menors i Família
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

o combinació de tècniques en cada situació recollida, encerts i/o errors en l'aplicació, resultats i alternatives o possible forma de millorar o continuar la intervenció si es considera oportú.

Percentatge de la qualificació final: 45% per l'itinerari A

Recursos, bibliografia i documentació complementària

La bibliografia obligatòria (llibres, articles, documents...) es comentarà a l'inici de l'assignatura.

Bibliografia bàsica

- * Bertolino, B. (2006). *Terapia orientada al cambio con adolescentes y jóvenes*. Barcelona: Paidós.
- * Gendlin, E.T. (2002). *Focusing. Proceso y técnica del enfoque corporal*. Bilbao: Mensajero.
- * Hadinger, B. (2007). *Encoratjar a viure. Reforçar l'autestima i la personalitat de nens i adolescents*. Fundació Universitària Martí l'Humà.
- * Lavilla, M., Molina, D. i López, B. (2008). *Mindfulness*. Barcelona: Paidós.
- * Peter Rygaard, N. (2008). *El niño abandonado. Guía para el tratamiento de los trastornos del apego*. Barcelona: Gedisa.
- * Porro, B. (1999). *La resolución de conflictos en el aula*. Barcelona: Paidós.
- * Siegel, D. i Payne, T. (2012). *El cerebro del niño*. Barcelona: Alba.

Bibliografia complementària

- * Álvarez, A.; Álvarez-Monteserín, M.A.; Cañas, A.; Jiménez, S. i Petit, M.J. (1990). *Desarrollo de las habilidades sociales en niños de 3-6 años. (Guía práctica para padres y profesores)*. Madrid: Visor.
- * Arnall, J. (2007, 2011). *Educación sin estrés*. Barcelona: Medici.
- * Asociación Proyecto Hombre (2000). *ENTRE TODOS. Programa de Prevención Escolar y Familiar de la Asociación Proyecto Hombre. Manual de la Familia*. Ministerio del Interior/Delegación del Gobierno para la Plan Nacional sobre Drogas. (Idem Manual de Profesor) (Idem Manual del Alumno).
- * Beck, A.T., Wright, F.D., Newman, C.F. & Liese, B.S. (1993, 1999). *Terapia cognitiva de las drogodependencias*. Barcelona: Paidós.
- * Bermejo, J.C. i Martínez, A. (1998). *Relación de ayuda, acción social y marginación*. Cantabria: Sal Terrae.
- * Bernstein, D.A. i Borkovec, Th. D. (1999). *Entrenamiento en relajación progresiva*. Bilbao: Desclee De Brouwer.
- * Bisquerra, R. (2000). *Educación emocional y bienestar*. CISSPRAXIS.
- * Bleckman, E.A. (1990). *Cómo resolver problemas de comportamiento en la escuela y en casa*. Barcelona: CEAC.
- * Barudy, J. i Dantagnan, M. (2005). *Los buenos tratos a la infancia. Parentalidad, apego y resiliencia*. Barcelona: Gedisa.
- * Bradshaw, J. (1994, 2000). *Volver a casa. Recuperación y reivindicación del niño interno*. Madrid: Los libros del comienzo.
- * Branden, N. (1995). *Los seis pilares de la autoestima*. Barcelona: Paidós.
- * Branden, N. (1997). *Cómo llegar a ser autoresponsable. Hacia una vida autónoma e independiente*. Paidós.
- * Branden, N. (1998). *El arte de vivir conscientemente*. Barcelona: Paidós.
- * Branden, N. (1999). *La autoestima de la mujer*. Barcelona: Paidós.
- * Canto, J.M. i Montilla, V. (2008). *Dinámica de grupos y autoconciencia emocional. Perspectivas teóricas y ejercicios prácticos*. Málaga: Aljibe.
- * Carpena, A. y Aguilera, I. (1998). *Una experiència en habilitats socials. Quadern de treball per una immensa minoria*. Barcelona: Federació de Moviments de renovació pedagògica de Catalunya.
- * Casarjian, R. (1992, 1994). *Perdonar*. Argentina: Urano.

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	10898 - Tècniques d'Intervenció Educatives i Conductuals a Menors i Família
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

- * Cascón, P. i Martín, C. (1986, 2002). *La alternativa del juego (1). Juegos y dinámicas de educación para la paz*. Madrid: Catarata.
- * Cascón, P. i Martín, C. (1990, 2007). *La alternativa del juego (2). Juegos y dinámicas de educación para la paz*. Madrid: Catarata.
- * Cautela, J.R. y Groden, J. *Técnicas de relajación. Manual práctico para adultos, niños y educación especial*. Barcelona: Martínez Roca.
- * Clark, A., Cledes, H. i Bean, R. (2000). *Cómo desarrollar la autoestima en los adolescentes*. Madrid: Debate.
- * Cledes, H. y Bean, R. (5a. ed., 1995). *Cómo desarrollar la autoestima en los niños*. Madrid: Debate.
- * Cledes, H. i Bean, R. (1993). *Cómo enseñar a los hijos a ser responsables*. Debate: Madrid.
- * Cornelius, H. i Faire, Sh. (1998). *Tú ganas, yo gano. Cómo resolver conflictos creativamente...y disfrutar con las soluciones*. Madrid: Gaia.
- * Costa, M. i López, E. (1998). *Educación para la salud. Una estrategia para cambiar los estilos de vida*. Pirámide.
- * Costa, M. i López, E. (1991). *Manual para el educador social 1. Habilidades de comunicación en la relación de ayuda*. Ministerio de Asuntos Sociales. Centro de Publicaciones.
- * Costa, M. i López, E. (1991). *Manual para el educador social 2. Afrontando situaciones*. Ministerio de Asuntos Sociales. Centro de Publicaciones.
- * Cunningham, C. i Davis, H. (1998). *Trabajar con los padres. Marcos de colaboración*. Madrid: Siglo XXI.
- * Davis, M., McKay, M. i Eshelman, E.R. (1982, 2009). *Técnicas de Autocontrol Emocional*. Madrid: Martínez Roca.
- * Elias, M.J.; Tobias, S.E. i Friedlander, B.S. (2000). *Educación con inteligencia emocional*. Barcelona: Plaza i Janès.
- * Epton, D., Freeman, J. i Lobovits, D. (2001). *Terapia narrativa para niños*. Barcelona: Paidós.
- * Esteve, J. (1997). *La mejora del clima de la clase y el aprendizaje por cooperación. Materiales para la formación del profesorado*. Valencia: Nau llibres.
- * Faber, A. i Mazlish, E. (2001). *Cómo hablar para que sus hijos le escuchen y cómo escuchar para que sus hijos le hablen*. Barcelona: MEDICI.
- * Faber, A. i Mazlish, E. (2006). *Cómo hablar para que los adolescentes le escuchen y cómo escuchar para que los adolescentes le hablen*. Barcelona: MEDICI.
- * Fabra, M.Ll. (1994). *Técnicas de Grupo para la Cooperación*. Barcelona: Ceac.
- * Feldman, J.R. (2001). *Autoestima. ¿Cómo desarrollarla?*. Narcea.
- * Fernández-Abascal, E.G.; Palmero, F.; Chóliz, M. i Martínez Sánchez, F. (1997). *Cuaderno de prácticas de motivación y emoción*. Pirámide.
- * Fleming, D. (1992). *Cómo dejar de pelearse con su hijo adolescente*. Barcelona: Paidós.
- * Fontana, D. i Slack, I. (1999). *Enseñar a meditar a los niños*. Barcelona: Oniro.
- * Francia, A. y Fernández, J. D. (1995). *Animar con humor. Aprender riendo, gozar educando*. Plan de Formación de Animadores. Bloque 4. Madrid: CCS.
- * Francia, A. i Mata, J. (1992, 2008). *Dinámica y técnicas de grupos*. Madrid: CCS.
- * Garaigordobil, M. (2005, 2010). *Juegos cooperativos y creativos para grupos de niños de 6 a 8 años*. Madrid: Pirámide.
- * Garaigordobil, M. (2000, 2008). *Intervención psicológica con adolescentes. Un programa para el desarrollo de la personalidad y la educación en derechos humanos*. Madrid: Pirámide.
- * García Larrauri, B. (2010). *Claves para aprender en un ambiente positivo y divertido*. Madrid: Pirámide.
- * Garrido, V.; López Latorre, M.J. i Alba, J.L. (2005). *Manual de intervención educativa en la inadaptación social 2. Los programas de pensamiento prosocial*. Valencia: Librería Tirant lo Blanch.
- * Gelfald, D.M. i Hartman, D.P. (1989). *Análisis y terapia de la conducta infantil*. Madrid: Pirámide.
- * Guitart, R. *101 Juegos no competitivos*. Aula.
- * Goleman, D. (1996). *Inteligencia Emocional*. Barcelona: Kairós.
- * Goleman, D. (2007). *Inteligencia Social*. Barcelona: Kairós.
- * Goldstein, A.P.; Sprafkin, R.P.; Gershaw, N.J. & Klein, P. (1989). *Habilidades sociales y autocontrol en la adolescencia. Un programa de enseñanza*. Barcelona: Martínez Roca.
- * Gootman, M. (1997, 1999). *Guía para educar con disciplina y cariño*. Barcelona: Medici.
- * Gordon, Th. (1997, 2000). *P.E.T. Padres eficaz y técnicamente preparados*. Mexico: Diana.

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	10898 - Tècniques d'Intervenció Educatives i Conductuals a Menors i Família
Grup	Grup I, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

- * Greenspan, S. i Thorndike Greenspan, N. (1997). *Las primeras emociones. Las seis etapas principales del desarrollo emocional durante los primeros años de vida*. Paidós: Barcelona.
- * Güell, M. i Muñoz, J. (2000). *Desconócete e ti mismo. Programa de alfabetización emocional*. Barcelona: Paidós.
- * Kemmler, R. (1993, 1995). *Relajación para niños y adolescentes. (El entrenamiento autógeno)*. Madrid: TEA.
- * Kuhn, C. i altres. *Cómo hablar con tus hijos de las drogas y el alcohol*. Barcelona: Paidós.
- * Lantieri, L. i Goleman, D. (2009). *Inteligencia emocional infantil. Ejercicios para cultivar la fortaleza interior de niños y jóvenes*. Madrid: Santillana.
- * Linehan, M. M. (2003). *Manual de tratamiento de los trastornos límite de personalidad límite*. Barcelona: Paidós.
- * Méndez, F.X. i Macià Anton, D. (coord.) (1990, 1996). *Modificación de conducta con niños y adolescentes. Libro de casos*. Madrid: Pirámide.
- * Michelson, L. i altres (1987). *Las habilidades sociales en la infancia. Evaluación y tratamiento*. Barcelona: Martínez Roca.
- * Miller, W.R. i Rollnick, S. (1999). *La entrevista motivacional. Preparar para el cambio de conductas adictivas*. Barcelona: Paidós.
- * Monjas, I. (2000). *La timidez en la infancia y en la adolescencia*. Madrid: Pirámide.
- * Monjas, M.I. (1993). *Programa de enseñanza de habilidades de interacción social (PEHIS) para niños y niñas en edad escolar*. Valladolid: Casares Impresores.
- * Monjas, I. (2009). *Cómo promover la convivencia: Programa de Asertividad y Habilidades Sociales (PAHS)*. Madrid: CEPE.
- * Moraleda, M. (1995) *Comportamientos Sociales Hábiles en la Infancia y Adolescencia*. Valencia: Promolibro.
- * Moreno, F. X.. (2006). *Los problemas de comportamiento en el contexto escolar*. Ediciones universitarias. UAB
- * Morganett, R.S. (1995). *Técnicas de intervención psicológica para adolescentes*. Barcelona: Martínez Roca.
- * Nhat Hanh, Th. (2002). *La ira*. Barcelona: Oniro.
- * Nhat Hanh, Th. (2004). *Hacia la paz interior*. Clave.
- * Segura, M. (2007). *Jóvenes y adultos con problemas de conducta. Desarrollo de competencias sociales*. Madrid: Narcea.
- * Pagès, E. i Reñé, A. (2008). *Com ser docent i no deixar-s'hi la pell. Tècniques de concentració i relaxació a l'aula*. Barcelona: Graó.
- * Payne, R.A. (1999). *Técnicas de relajación. Guia pràctica*. Barcelona: Paidotribo.
- * Pérez, M. i altres (coord.) (2003). *Guía de tratamientos psicológicos eficaces III. Infancia y adolescencia*. Madrid: Pirámide.
- * Pérez, M. i altres (coord.) (2003). *Guía de tratamientos psicológicos eficaces I. Adultos*. Madrid: Pirámide.
- * Pérez, M.L. i altres (2001). *Afectos, emociones y relaciones en la escuela. Análisis de cinco situaciones cotidianas en educación infantil, primaria y secundaria*. Barcelona: Graó.
- * Plaza del Río, F.S. (1996). *La disciplina escolar o el arte de la convivencia*. Málaga: Aljibe.
- * Polaino, A. (2004). *Familia y autoestima*. Madrid: Ariel.
- * Rosenberg, M.B. (2000). *Comunicación no-violenta*. Barcelona: Urano.
- * Samalín, N. (1998). *Los conflictos cotidianos con los niños*. Barcelona: Medici.
- * Sanmartín, J. (coord.) (2004). *El laberinto de la violencia. Causas, tipos y efectos*. Barcelona: Ariel.
- * Sastre, G. i Moreno, M. (2002). *Resolución de conflictos y aprendizaje emocional. Una perspectiva de género*. Gedisa.
- * Segura, M; Arcas, M; Mesa, J. *Programa de competencia social. Decideix*. Volum I i II. Generalitat de Catalunya. Departament d'ensenyament.
- * Segura, M; Expósito, J; Arcas, M. *Programa de competencia social. Habilidades cognitivas. Valores morales. Habilidades Sociales*. Generalitat de Catalunya. Departament d'ensenyament.
- * Serrano Pintado, I. (1996). *Agresividad infantil*. Madrid: Pirámide.
- * Siegel D.J. i Hartzell, M. (2005, 2012). *Ser padres conscientes*. Barcelona: La llave.
- * Tartar-Goddet, E. (2005). *Convivir con la violencia cotidiana*. Bilbao: Mensajero.

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	10898 - Tècniques d'Intervenció Educatives i Conductuals a Menors i Família
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

* Tolle, E. (2001). *El poder del ahora*. Madrid: Gaia.

Altres recursos

Pel·lícules recomanades:

"La clase" (2008) de Laurent Cantet

"El niño de la bicicleta" (2011) de Jean-Pierre Dardenne

